

om växtskydd i Norrlandslänen

Nr 4-2019. Håll utkik efter svampangrepp i pressade växtföljder

Grödorna utvecklas väl och graderingarna fortsätter. Läs mer om våra graderingar och vad de används till i denna lägesrapport.

Bladlössen verkar ha gjort sitt denna sommar, bl.a. tack vare nyckelpigor och andra nyttoinsekter. Svampangrepp börjar dyka upp i korn – dags att kolla fälten!

Sommarfältvandringar

Växtskyddscentralen medverkar i sommar på tre fältvandringar med fokus på spannmålsodling och integrerat växtskydd. Välkomna!

Måndag 8 juli kl. 18.30, Ås. [Inbjudan och info om anmälan finns här](#). Arrangör: Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Tisdag 9 juli kl. 12.30, Drängsmark. [Inbjudan finns här](#). Arrangör: Länsstyrelsen i Västerbottens län.

Västernorrland. Arrangör: Maskinringen/HS (Spannmålslyftet). Inbjudan kommer!

Väder

Juni har hittills varit varmare och regnigare än normalt.

Läget i fält

Västernorrland

Tidiga kornbestånd närmar sig axgång. De löss som noterades för en tid sedan har i de flesta fall försvunnit. Nyckelpigor och andra naturliga fiender har säkerligen gjort ett bra jobb. Svampangreppen är fortfarande på en låg nivå. Minerarflugornas angrepp är ganska omfattande men minorna uppträder mest på de mittersta bladen på plantan, vilket inte påverkar skörden nämnvärt. Rågvetete gick i ax i midsommarveckan och är fortfarande friskt.

Västerbotten

Spannmålen är i bestockningsfas. Havrebladlöss förekommer men har inte ökat sedan förra veckan.

Norrbotten

De tidigaste kornfälten i graderingsverksamheten är inne i stråskjutningen. Små angrepp av bladfläcksjuka och sköldfläcksjuka konstateras i ett par fält. I dessa fall var förfrukten vårkorn. Minerarstick förekommer allmänt med i snitt 75 % angripna blad. Minor syns också redan. Endast enstaka bladlöss förekommer i vissa fält.

Ett vårrybsfält graderades måndagen den 24 juni och det hade då två utvecklade örtblad. Inga jordloppeskador fanns. Kålmal har missgynnats av den regniga väderleken.

om växtskydd i Norrlandslänen

Jämtland

De graderade kornfälten var i början av stråskjutningen eller nyss utvecklade flaggblad. Bladlössen har försvunnit på flera platser. Svampangreppen är fortfarande på en låg nivå.

Gradering och integrerat växtskydd – vad är det?

Jordbruksverket verkar för en konkurrenskraftig odling i hela landet. Växtskyddscentralen, som är del av Jordbruksverket, jobbar bland annat med integrerat växtskydd. Integrerat växtskydd handlar om att använda lämpligaste metoderna för att hindra skadegörare och ogräs och på så sätt nå en hållbar användning av växtskyddsmedel.

Genom att följa utvecklingen i grödorna och räkna av angrepp av skadegörare skapar man sig en bild av eventuellt bekämpningsbehov under odlingssäsongen. Denna avräkning kallar vi "gradering".

De graderingar som rapporteras in till Växtskyddscentralen varje vecka redovisas tillsammans med allmän information från rådgivare i avsnittet "Läget i fält" ovan. Utifrån denna information kan vi utforma råd om åtgärder som är anpassade till regionen.

Håll utkik efter bladfläcksvampar i korn

Svampsjukdomar har börjat dyka upp så smått och även om angreppsnivåerna ännu är låga är det dags att börja bevaka fälten. Svampsjukdomar kan bl.a. ha sitt ursprung från utsädet (främst kornets bladfläcksjuka) eller förfrukten (både kornets bladfläcksjuka och sköldfläcksjuka). Det är således viktigt att använda ett analyserat utsäde som är betat/behandlat utifrån behovet.

Fuktigt och varmt väder gynnar angrepp av **kornets bladfläcksjuka** och **sköldfläcksjuka**. I fält med korn som förfrukt och med skörderester i markytan är risken för skördenedsättande skador störst. Lätta eller kapillära jordar innebär också ökad risk för angrepp, eftersom beståndet hålls fuktigare.

Angrepp av sköldfläcksjuka och en fläck med kornets bladfläcksjuka.

Tabell 1. Bekämpning av olika svampsjukdomar i vårkorn.

Riktvärde för bekämpning	Optimal bekämpningstidpunkt
Symtom på mer än 10 % av de tre översta bladnivåerna, samt regnig väderlek under den senaste tvåveckorsperioden.	DC 37-39

LÄGESRAPPORT

om växtskydd i Norrlandslänen

Preparatval vid bekämpning av bladfläcksvampar i korn: Ascra Xpro 0,4-0,5 l/ha, Aviator Xpro 0,4-0,5 l/ha, Elatus Era 0,4-0,5 l/ha, Priaxor 0,5-0,6 l/ha eller Siltra Xpro 0,3-0,4 l/ha.

Dosen anpassas efter smittograd, men var försiktig med alltför höga doser då den s.k. greeningeffekten kan göra att avmognaden fördröjs. Vid svampbekämpning senare än DC 37-39 är det **mycket** viktigt att hålla nere doserna för att den s.k. greeningeffekten inte ska göra att avmognaden fördröjs. Välj därför låg dos.

Förväxlingsrisk

Fläckar som lätt förväxlas med svampangrepp kan ibland förekomma. Fläckarna kan dels vara s.k. fysiologiska fläckar som ofta är sorts specifika, dels fläckar orsakade av sprutmedel eller växtnäringsbrist.

Fläckarna är inte orsakade av någon svamp och kan därför inte bekämpas.

Manganbrist i korn. Bladen blir gulgröna och små bruna fläckar uppträder i rader mellan bladnerverna.

Växtskyddscentralen Uppsala

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden